

De jaarvergadering van de VGN

50

Alleen de gestaalde kaders maakten hun opwachting op de jaarvergadering van de VGN, op 23 maart j.l. in het Amsterdams Historisch Museum. Niet meer dan 35 leden kwamen opdagen. De meesten van hen waren lid van een of andere VGN-commissie. Wat een verschil met de vorige vergadering toen ruim honderd leden speciaal naar Nijmegen waren gekomen om mee te discussiëren over het rapport-De Rooy.

We vergaderden op de zolder onder de hanebalken van het gebouw waar ooit het burgerweeshuis was gevestigd. Overigens vormde het museum een waardig decor voor een bijeenkomst van historici. Dit werd bevestigd door de interessante rondleidingen die het gezelschap in de middaguren kreeg aangeboden door gastvrouw Arja van Veldhuizen en haar medewerkers.

Voorzitter Kees Weltevrede stond in zijn jaarrede allereerst stil bij het recente overlijden van Joop Toebes, de enige gepromoveerde op het terrein van geschiedenisdidactiek en ooit winnaar van de Huib de Ruyterprijs. De jaarstukken werden besproken, evenals de begroting.

Er werd afscheid genomen van de aftredende bestuursleden Jetty Keijzer en Loek Janssen.

Herry Groothuis roemde de energie die Loek Janssen jarenlang gestoken heeft in het lidmaatschap en het secretariaat van het VGN-bestuur. Loek bedankte zijn medebestuurders voor de prettige samenwerking. Hij toonde zijn ingelijste VGN-visitekaartje, als blijvend teken van waar zijn hart ligt: bij de VGN en het geschiedenisonderwijs.

Tot het bestuur traden toe: Marjan de Groot-Reuvenkamp en Peter Wester, deze laatste tevens als secretaris.

Voorzitter Weltevrede had nog een verrassing in petto: het was namelijk op de kop af twintig jaar geleden, dat Tineke Bogaerts-Stoopman toetrad tot de Kleio-redactie. Al die tijd verzorgt Tineke als eindredacteur de lay-out van het blad en de contacten met de drukker. Kees Weltevrede roemde de zakelijke inslag en het hart voor geschiedenisdidactiek van Tineke, evenals haar efficiency, en haar fijne neus voor kwaliteit en leesbaarheid van artikelen. Bloemen, enkele fraaie boekwerken en een warm applaus vormden de beloning voor de inzet van Tineke. Zij toonde zich verrast en beduusd door deze blijken van waardering.

Huib de Ruyterprijs

De Huib de Ruyterprijs werd uitgereikt aan Arja van Veldhuizen van het Historisch Museum Amsterdam. Als museum-educator heeft zij zich bijzonder verdienstelijk gemaakt voor het ontsluiten van museaal bronnenmateriaal ten behoeve van het geschiedenisonderwijs en het verlagen van de museumdrempels voor leerlingen (zie ook het interview met Arja in *Kleio* 1/2002).

'Arja is goed geïnformeerd, ze is inventief, je kunt goede afspraken met haar maken en vertrouwen op haar werk voor de leerlingen. Regelmatig was zij op de didactiekconferenties van de afgelopen jaren actief. De VGN stelt haar werk zeer op prijs en is blij dat hier te kunnen tonen', aldus de leden van de Didactiek- en Activiteitencommissie van de VGN, die haar toespraken.

In haar praatje tot de aanwezige VGN-ers vertelde Arja over een dag in het leven van een museumeducator. Met een kijkje in haar agenda en de toelichting daarop werd duidelijk hoe afwisselend en veel-eisend dat werk kan zijn. Educators zitten eigenlijk tussen twee vuren: het museum met zijn conservatoren en hun vaak kunsthistorische instelling en het bezoek, dat vermaakt wil worden en ook iets van het tentoongestelde moet kunnen leren (zeggen in ieder geval de docenten). Nu leerlingen binnenkomen met vouchers moet er van de kant van het museum ook iets tegenover staan. Intern kan dat tot problemen leiden bij het tot stand komen van tentoonstellingen en het aankoopbeleid. Educatie mag, aldus de spreekster, niet meer nummer zoveel zijn op de lijst van prioriteiten.

Tijdens de rondleidingen, waaruit daarna gekozen kon worden, werd nog eens duidelijk wat zij bedoelde: iedereen werd, welke rondleiding hij of zij ook gekozen had, met de neus gedrukt op vragen als: Is het tentoongestelde informatief genoeg? Moet er meer informatie bij? Hoe dan?

'Wij hebben gekozen voor een tussenweg: deels schriftelijk, deels door een pratende stem. Hoe bevalt dat?', vroeg de conservator die een speciale VOC-route had ontworpen. 'Is het zo dat videofilms de collectie bekijken overbodig maken' (conservator negentiende en twintigste eeuw)?

Het was heel leuk en verhelderend om op een andere manier dan inhoudelijk meegevoerd te worden door het museum. De invalshoek: dit weten jullie natuurlijk wel, maar we hebben geprobeerd het zus of zo te brengen om die of deze redenen, gaf inzicht in museale vraagstukken.

En ja, de leerlingen gedragen zich inderdaad soms gruwelijk, en ook hun begeleiders vallen niet altijd mee. Musea zijn geen bewaarplaatsen waar docenten op hun gemak in de koffiekamer kunnen vertoeven tot 'men' klaar is ...

Een stukje geschiedenis

In 1999 werd voor het eerst de historische jeugdboekenprijs uitgereikt: aan Thea Beckman. Daarmee deed zich een unicum voor. Waarschijnlijk zonder dat te weten eerde de VGN Thea Beckman niet alleen met deze nieuwe prijs, maar ook opnieuw: zij kreeg in 1984 al de HdR-Prijs voor haar historische jeugdboeken.

De Huib de Ruyterprijs bestaat al sinds 1976 en zowel doelstelling als winnaars zijn grotendeels vergeten. Daarom deze uiteenzetting.

De prijs is genoemd naar de in 1974 plotdeling overleden Huib de Ruyter, die op dat moment hoofdredacteur was van *Kleio*, maar daarvoor lid van diverse commissies en het VGN-bestuur. Huib was maar 35 jaar. Hij was een enthousiast leraar, een hartelijke en gastvrije man, en besteedde veel tijd aan de VGN. In 1975 besloot het bestuur op initiatief van Nico Maarsen een prijs in het leven te roepen voor het beste artikel of product op het gebied van vakdidactiek en die de Huib de Ruyterprijs te noemen. Sindsdien is de prijs jaarlijks uitgereikt aan personen of instellingen die prestaties hadden geleverd die op een of andere manier in de buurt kwamen van geschiedenisdidactiek of het bevorderen van het geschiedenisonderwijs. De winnaars waren in:

1976: Piet Gieles, voor al zijn werk op het gebied van vakdidactiek.

1977: De samenstellers van het *Onderbouwrapport*.

1978: De redactie van Keesings schoolbladen.

1979: Henk van Hoorn en Sonja Tuk voor hun Teleac-programma *Parlement en politiek*.

1980 – werd voor zover bekend de prijs niet uitgereikt.

1981: De medewerkers van het Mavo-project.

1982: Leo Dalhuisen.

1983: De Anne Frank Stichting voor een reizende postertentoonstelling.

1984: Thea Beckman voor haar historische jeugdboeken.

1985: Joke Rijken voor het opzetten van de reeks *Kleio-Didactica*.

1986: Joop Toebes voor zijn *Vragen aan de geschiedenis* en algemeen didactisch werk.

Arja van Veldhuizen krijgt de oorkonde van Johan Raven.

51

1987: Jelmer Beetsma voor zijn hele werk.

1988: De sectie Educatieve Diensten van de Nederlandse Museumvereniging voor hun activiteiten voor leerlingen.

1989: Tineke Bogaerts voor haar VGN-werk – *Kleio* en de CE-reader *Vrouwen-geschiedenis*.

1990: werd de prijs niet uitgereikt.

1991: de makers van de VPRO programma's *Het spoor terug*, Kees Slager, en *Wie was jouw opa's opa*, Opa, Henriëtte Teunissen en Niek Koppen.

1992: Hella Haasse voor haar historische romans.

1993: Cees van der Kooij voor zijn totale werk.

1994: Harry van Wijnen voor zijn acties om geschiedenis in de krant te krijgen.

1995: De Stichting Historisch Platform voor de activiteiten ten behoeve van werkloze historici/leraren in de afgelopen jaren, met name de uitgave van *Historisch Nieuwsblad*.

1996: De Vbo/Mavo activisten Jopie Daalmans, Hans Kummerer, Will Bouwman en Gerard Twickler.

1997: Maria Grever voor haar hele werk.

1998: Ruud Soeter voor al zijn activiteiten, met name met betrekking tot de didactiekconferenties.

1999: Geen uitreiking in verband met de historische boekenprijs.

2000: Dalhuisen voor zijn verdiensten voor het geschiedenisonderwijs.

In 2001 Kreeg Jan Terlouw de boekenprijs.

U mist in deze lijst waarschijnlijk dr. P.F.M. Fontaine. Hij is het enige erelid van de VGN.